

Hankkeen perustelut pääpiirteittäin

LIITE 1 / sivu 1

Yleiskuvaus

Alkuperäisessä hakemuksessa (26.1.2009) haetaan kaivospiirin apualueen laajennusta, jossa olemassa olevasta kaivospiiristä sekä uusista alueista muodostetaan laajennettu kaivospiiri nimeltään Luikonlahti 553/1a-2a, 4a ja 6a-11a. Apualueen laajennusalueelle tulee sijoittumaan Luikonlahden rikastamon rikastushiekan läjitysalueen laajennusosa rikastamon toiminnan jatkuessa. Nykyisen läjitysalueen kapasiteetin täytyessä, rikastushiekan läjitysalueen laajennus on tarpeen. Hakemuksessa esitetään lisäksi, että kaivospiirin merkitseminen maastoon määrätään tehtäväksi uudelleen tarvittavin osin myös vanhojen kaivospiirien osalta.

Nykyinen hakija, Kylylahti Copper Oy on täydentänyt alkuperäistä hakemusta.

Yhtiö haluaa edellisen lisäksi uuden alueen Kylylahden malmin rikastuksessa tuotettavan koboltti-nikkelirikasteen välivarastointialtaaksi. Tekniset selvitykset olemassa olevan kaivospiirin, apualueiden ja laajennusalueen alueella ovat osoittaneet, ettei kyseisiltä alueilta voida osoittaa riittävän suurta aluetta rikasteen välivarastointialtaaksi, joten sekä kaivospiirin apualueen laajennus että lisätäydennys (välivarastointiallas) ovat rikastamon toiminnan kannalta välttämättömiä.

Koboltti-nikkelirikasteen osalta kyse on siis välivarastoinnista. Rikasteen jatkojalostamisesta Luikonlahdella tehdään parhaillaan kannattavuustarkastelua.

Apualueen laajennusosaan liittyvät maat ovat Kylylahti Copper Oy:n omistuksessa.

Kylylahden malmi

Luikonlahdessa rikastettava Kylylahden kupari-kobolttimalmi koostuu semimassiivisesta malmista ja pirotomalista, jotka ovat mineralogialtaan samankaltaiset. Päämalmimineraalit ovat rikkikiisu, magneettikiisu, kuparikiisu ja sinkkivälke. Jonkin verran esiintyy pentlandiittia, kobolttipentlandiittia ja kobaltiittia. Taloudellisesti merkittävimmät metallit ovat kupari ja koboltti. Näiden lisäksi taloudellista arvoa omaavat myös nikkeli, sinkki ja kulta. Pääharmemineraalina on kvartsi. Muut harmemineraalit ovat amfibolit ja kalsiitti.

Luikonlahden rikastamon toiminta

Murskattavan ja rikastettavan malmin määrä saa voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti olla enintään 550 000 tonnia vuodessa.

Ensimmäisessä vaiheessa rikastamalla saadaan kuparirikaste sekä koboltti-nikkelirikaste. Koboltti-nikkelirikasteen pitoisuus pyritään saamaan mahdollisimman korkeaksi rikastamalla se omassa vaahdotuspiirissään. Kupari- ja koboltti-nikkelipiirien jätteestä erotetaan sinkkirikaste. Sinkkiin jätteestä erotetaan vielä rikkirikaste, jolloin lopulliseksi jätteeksi jää rikastushiekka. Rikkirikasteen tuottaminen mahdollistaa happoa tuottamattoman rikastushiekan muodostumisen.

Lyhyt yhteenveto Itä-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä (Nro 76/2011/1)

Prosessissa syntyvä koboltti-nikkelirikaste välivarastoidaan pumppaamalla se putkilinjaa pitkin välivarastoaltaaseen. Rikasteliete varastoidaan vedellä kyllästyneenä (vesipinnan alla) hapettumisen estämiseksi.

Patoaltaan rakentamisesta

Hakija on toimittanut 9.3.2011 aluehallintovirastolle koboltti-nikkelirikasteen välivarastointiin käytettävän varastoallasta koskevan yleissuunnitelman ja 1.4.2011 siihen liittyvän patoturvallisuuslain (494/2009) 9 §:ssä tarkoitetun vahingonvaaratarkastelun.

Yleissuunnitelman mukaan varastoaltaan patojen harjat tulevat tasolle +145 m ja pohjan taso on alimmillaan noin +133 m. Altaan kokonaispinta-ala on noin 3,5 ha ja hyötyläjitystilavuus on noin 114 000 m³. Allas on suunniteltu niin, että se voidaan rakentaa kahdessa vaiheessa.

Aluehallintoviraston päätökseen liittyvissä lupamääräyksissä koboltti-nikkelirikasteen varastoaltaan rakentamista koskien määrätään seuraavaa:

Rikastealtaan pohjamaan kantavuus on oltava luontaisesti tai rakennusteknisin toimin vahvistettuna sellainen, että alueella on sille tulevalle enimmäiskuormituksella riittävä varmuus maapohjan sortumista vastaan.

Tasatun, tiivistetyn ja muotoillun pohjan päälle on asennettava kaksoiseristys, joka muodostuu alhaalta lukien bentoniittimatosta ja kahden millimetrin HDPE-muovista (tai vastaavasta) tehdystä yhtenäisestä eristeestä. Patojen eristyksessä alapuolisen bentoniitin voi korvata riittävän tiiviillä ja paksulla moreenikerroksella.

Keinotekoinen eriste on suojattava eristeeseen kohdistuvien haitallisten pistemäisten kuormien estämiseksi riittävän hienorakeisella kivennäismaalla ja/tai geotekstiilillä. Suunnittelussa ja toteutuksessa on erityisesti huomioitava altaan välillä tapahtuvaan tyhjentämiseen liittyvä riski tiivistysrakenteiden rikkoutumiseen.

Altaan pohjan tiivistyskerroksen alapuolelle tulee asentaa salaojat, joihin mahdollisesti kertyvä vesi johdetaan kokoojakaivon tai vastaavan kautta eteenpäin. Suoto-, ylivuoto- ja tyhjennysvedet on johdettava rikastamon vesikiertoon tai rikastushiekka-alueelle käsiteltäväksi.

Tarkennetut rakennussuunnitelmat tulee toimittaa hyvissä ajoin ennen rakentamista sekä patoturvallisuusviranomaiselle (Kainuun ELY-keskus) että ympäristöluvan valvontaviranomaiselle (Pohjois-Savon ELY-keskus).

Muuta

Prosessissa syntyvän rikkirikasteen loppusijoituspaikkana käytetään tällä hetkellä koboltti-nikkeli -allasta.

Aluehallintoviraston päätös sisältää lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi (päästöt vesiin, päästöt ilmaan, melu, kaivannaisjätteiden ja muiden kuin kaivannaisjätteiden jätehuollon järjestäminen, kemikaalit ja polttoaineet, häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet, tarkkailu, kirjanpito ja raportointi, rikastushiekka-alueelta juoksettavien vesien vaikutusalueen arviointi, sivukiven ja rikastushiekan laadun seuranta, kalataloudellinen tarkkailu ja toiminnan lopettaminen).

Hakijayhtiö on myös veloitettu korvaamaan ennakoimattoman vahingon ja hyvittämään kalataloushaitan.

Tehtyjen selvitysten perusteella Luikonlahdella rikastettavan Kylylahden malmin rikastamisessa syntyvä loppusijoitettava rikastushiekka ei ole happoa tuottavaa eikä se muutoinkaan aiheuta merkittävää ympäristökuormituksen lisääntymistä, johtuen tehokkaasta rikkiyhdisteiden talteensaannista rikastusprosessissa sekä vesien kierrätyksestä.

Koboltti-nikkelirikasteen talteenotto ja välivarastointi ovat sekä ympäristön kannalta että taloudellisesti järkevää, kun malmin sisältämät metallit saadaan tarkemmin käyttöön.

Nykyisestä toiminnasta ei aiheudu Itä-Suomen aluehallintoviraston tekemän päätöksen mukaisesti toimittaessa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Itä-Suomen aluehallintoviraston antaman päätöksen mukaan, Kylylahti Copper Oy saa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöksen mukaisen toiminnan. Ennen toiminnan aloittamista yhtiön on asetettava päätöksessä ilmoitetut vakuudet Pohjois-Savon ELY-keskukselle.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Annetut lausunnot

Kaavin kunta

Kaavin kunnalla ei ole huomautettavaa kaivospiirihakemuksesta.

Pohjois-Savon ELY-keskus

Pohjois-Savon ELY-keskus antoi lausunnon hankealueen kaavoitustilanteesta (joka on esitetty kaivospiiripäätöksen kohdassa: alueen kaavutilanne). Lausunnossa todettiin lisäksi, ettei apualueen laajennusosalla ole pohjavesialueita. Hakemusalueella tai sen läheisyydessä ei ole myöskään Natura-alueita tai muita luonnonsuojeluvaramuksia. Alueen luonnonarvot on kartoitettu hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä kesällä 2011. Hakemusalueella ei luontokartoituksessa havaittu arvokkaita luontokohteita tai uhanalaisia lajeja.

Kainuun ELY-keskus

Kaivospiirin laajennusalueille sijoittuvat osittain koboltti-nikkeli -altaan (CoNi-allas) padot sekä rikastushiekka-
altaiden padot. Laajennusalueet ovat kiinteistörekisterin mukaan jo nyt kaivosyhtiön omistuksessa. Kainuun ELY-keskuksen mielestä on hyvä, että kaivoksen toiminnan kannalta oleelliset allasalueet ja patorakenteet sijoittuvat kaivospiirin sisäpuolelle.

Annetut mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei annettu mielipiteitä.

Hakijan vastine

Kylylahti Copper Oy:llä ei ole huomauttamista Luikonlahden kaivospiirin laajennuksesta annettujen lausuntojen osalta.

Kaivosviranomaisen antamat määräykset ja perustelut

Lupamääräys 1.

Hakijayhtiön on ennen kaivoksen rakentamistoimenpiteiden aloittamista tiedotettava hyvissä ajoin suunnitelluista toimenpiteistä Pohjois-Savon ELY-keskukselle sen varmistamiseksi, ettei toimenpiteistä aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla.

Lupamääräys 2.

a) Kaivosviranomainen tulee kaivosoikeutta koskevassa ilmoituksessa (kaivoskirjassa) määräämään, että kaivosoikeuden haltijan tulee ryhtyä kaivostyöhön tai muuhun sellaiseen esiintymän luonteen edellyttämään työhön, joka osoittaa hänen vakavasti pyrkivän kaivospiirissä varsinaiseen kaivostyöhön, kymmenen (10) vuoden pituisen määräajan kuluessa kaivospiirin määräämisestä lukien uhalla, että kaivosoikeus voidaan kaivoslain 50 §:n mukaisessa menettelyssä julistaa menetetyksi.

b) Kaivosoikeuden haltijan tulee kaivosasetuksen (663/1965) 22 § mukaisesti ilmoittaa kaivostyön aloittamisesta kaivosviranomaiselle.

c) Kaivospiirimääräyksen perusteella suoritettavaan kaivospiiritoimitukseen sovelletaan, mitä kumottavan lain 27-38 §:ssä säädetään. Kumottavan lain nojalla annettu kaivosoikeus jää voimaan kaivospiirimääräyksessä ja kaivoskirjassa mainituilla ehdoilla. Kaivosoikeuteen sovelletaan edelleen, mitä kumottavan lain 44 ja 45 §:ssä säädetään, sekä kaivospiiriin ja sen apualueeseen, mitä kumottavan lain 22 §:ssä säädetään. Kaivospiirimaksun vuotuinen suuruus on 50 euroa hehtaarilta. Jos kaivosmineraalin taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet ovat oleellisesti muuttuneet, asianosaisella on oikeus vaatia kaivosviranomaista tarkistamaan kaivosoikeudesta kalenterivuodelta maksetun louhimismaksun suuruus. Kaivosviranomaisen on tällöin otettava huomioon kaivosmineraalien taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet ja asianosaisten asiassa tekemä sopimus.

d) Kumottavan lain 73 §:ssä tarkoitettu kaivosoikeus jää voimaan kaivospiirin määräämistä koskevassa päätöksessä mainituilla ehdoilla.

Lupamääräys 3.

Kaivosoikeuden nojalla tapahtuvaan toimintaan sovelletaan lisäksi vastaavasti, mitä kaivoslain (621/2011) 6, 17, 18, 97, 101 §:ssä sekä 11, 13 ja 15 luvuissa säädetään.

Lupamääräys 4.

Kaivosoikeuden nojalla tapahtuvaan toimintaan sovelletaan lisäksi vastaavasti, mitä kaivoslain (621/2011) 171 ja 172 §:ssä säädetään.

Tiedoksi kaivospiiriä koskevista myöhemmin annettavista määräyksistä

Vakuuden asettaminen kaivoslain (621/2011) 181 §:n siirtymäsäännöksiensä mukaisesti

Kaivoslain (621/2011) 108-111 §:ien mukaan kaivosviranomaisen on viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta määrättävä vakuuden laji ja suuruus sekä annettava kaivosoikeuden haltijalle enintään vuoden pituinen määräaika vakuuden asettamiselle.

Vakuus asetetaan kaivostoiminnan lopettamis- ja jälkitoimenpiteiden suorittamista varten. Kaivoslain mukainen vakuus liittyy yleisesti maisemoinnin ja kunnostamisen turvaamiseen sekä kaivosturvallisuuden

varmistamiseen. Tässä ei siis ole kyse ympäristönsuojelulain mukaisesta vakuudesta, joka koskee kaivoksen jätealueiden hoitoa.

Kaivosviranomainen antaa hakijalle mahdollisuuden esittää oman käsityksensä vakuuden lajista ja suuruudesta perusteluineen 31.3.2013 mennessä. Vakuuden suuruuden arvioimisen kannalta olennaiset säännökset ovat kaivoslain (621/2011) 143, 144 ja 150 §:t. Vakuutta arvioitaessa on otettava huomioon, että lopettamis- ja jälkitoimenpiteiden lopulliset kustannukset konkretisoituvat vasta kaivostoiminnan loppumisen yhteydessä.

Annettavat määräykset kaivoslain (621/2011) 181 §:n siirtymäsäännöksiin mukaisesti

Kaivosviranomaisen on myös viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta annettava kaivosoikeuden haltijalle yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeelliset määräykset noudattaen vastaavasti, mitä tämän lain 52 §:n 3 momentissa ja 125 §:ssä säädetään, sekä asetettava määräysten tarkistusväli noudattaen, mitä tarkistusvälin asettamisesta tämän lain 62 §:n 2 momentissa ja 127 §:n 2 momentissa säädetään. Jollei määräys ole välttämätön kaivosturvallisuuden tai tärkeän yleisen edun kannalta, se ei saa sanottavasti vähentää kaivoshankkeesta saatavaa hyötyä. Määräyksen antamista koskevan päätöksen valmisteluun sovelletaan, mitä tämän lain 37–40 ja 42 §:ssä säädetään kaivoslupahakemuksen käsittelystä. Päätökseen sovelletaan, mitä tämän lain 56 §:n 1 momentissa säädetään lupapäätöksen sisällöstä, 57 §:ssä lupapäätöksen antamisesta ja 58 §:ssä lupapäätöksestä tiedottamisesta.

Tiedonanto kaivospiirimääräyksen voimassaolon jatkamisesta

Kaivosluvan voimassaolon jatkamista koskeva hakemus on toimitettava lupaviranomaiselle 2 kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä asetuksen (391/2012) 27 §:n mukaisesti.

Perustelut lupamääräyksille

Lupamääräys 1

Kaivoslain 71 §:n 2 momentista johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivospiirin määrittämisestä päättäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole mainitun kaivoslain kohdassa viitattujen luonnonsuojelulain säännöksiä vastaista. (503/1965)

Lupamääräys 2

a) Kaivoslain 50 §:n perusteella kaivoskirjassa tulee antaa vähintään viiden ja enintään kymmenen vuoden pituinen määräaika kaivospiirin määrittämisestä lukien, jonka aikana kaivosoikeuden haltijan on ryhdyttävä kaivostyöhön tai muuhun sellaiseen esiintymän luonteen edellyttämään työhön, joka osoittaa hänen vakavasti pyrkivän kaivospiirissä varsinaiseen kaivostyöhön. Kun otetaan huomioon, että varsinaiseen kaivostyöhön ryhtyminen edellyttää usean eri lain perusteella saatavan luvan myöntämistä, ei asetettavaa määräaika voida pitää kohtuuttoman pitkänä. (503/1965)

b) Kaivosasetuksen 22 §:n mukaan kaivostyön harjoittajan on ennen kaivoslain 56 §:ssä tarkoitetun työn aloittamista tai lopettamista ilmoitettava siitä kaivosviranomaiselle. (503/1965 ja kaivosasetus 663/1965)

c) Kaivoslain (621/2011) 181 §:n mukaiset siirtymäsäännökset koskien kaivostoimintaan sovellettavia säännöksiä.

Lupamääräykset 3 ja 4

Kaivoslain (621/2011) 181 §:n 3 momentin ja 182 §:n 1 ja 3 momenttien mukaiset siirtymäsäännökset koskien kaivostoimintaan sovellettavia säännöksiä.

Päätöksen perustelut

Kaivoslain edellytykset

Hakijan esittämä kaivospiirihakemus ja sen täydennys täyttävät kaivoslain (503/1965) 22 §:ssä ja 23a §:ssä edellytetyt vaatimukset eikä haetulla alueella ole Kaavin kunnan lausunnon perusteella kaivoslain (503/1965) 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä.

Hakemus täyttää kaivoslain (503/1965) 23 §:n 1 momentin 3 kohdan vaatimukset.

Kaivospiirin alueesta

Hakijan esittämää kaivospiirin aluetta voidaan pitää perusteltuna kaivoslain (503/1965) 22 §:n 2 momentin mukaisesti huomioon ottaen esiintymän laatu, laajuus ja alueelle suunnitellut toiminnot.

Luonnonsuojelulain määräykset

Kaivoslain 71 §:n 2 momentin mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47-49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvuissa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Kaivoslain 71 §:n 2 momentista johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivospiirin määrittämisestä päättäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole mainitun kaivoslain kohdassa viitattujen luonnonsuojelulain säännöksiä vastaista.

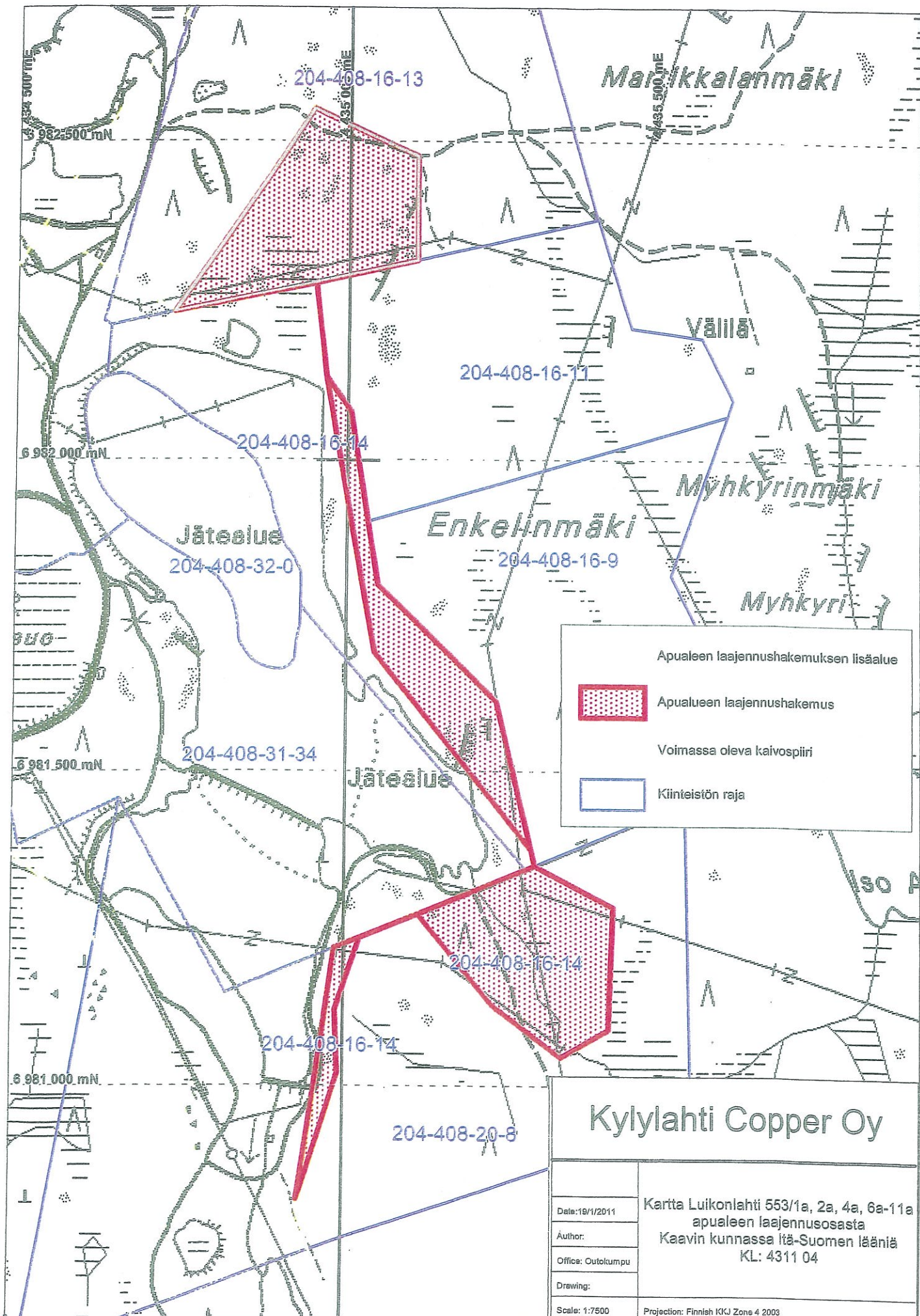
Ympäristönsuojelulain määräykset

Hakijalle on myönnetty ympäristölupa 16.10.2008. Itä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt ympäristölupaan muutoksen 26.8.2011. Päätökseen sisältyi myös toiminnanaloittamislupa.

Kaivosviranomaisen katsoo ympäristöluvan kattavan hakijan esittämien suunnitelmien ja toimenpiteiden toteuttamisen ympäristönsuojelulain (86/2000) edellyttämällä tavalla.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Kaivosviranomaisen katsoo, että hanke voidaan toteuttaa annettujen lausuntojen ja myönnetyn ympäristöluvan (siihen liittyvine lupamääräyksineen) sekä kaivosviranomaisen antamien lupamääräysten perusteella.

Kylylahti Copper Oy

Date: 19/1/2011	Kartta Luikonlahti 553/1a, 2a, 4a, 6a-11a apualueen laajennusosasta Kaavin kunnassa Itä-Suomen läänissä KL: 4311 04
Author:	
Office: Outokumpu	
Drawing:	
Scale: 1:7500	
Projection: Finnish KKK Zone 4 2003	

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **21.1.2013**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttia-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Kuopion hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Puijonkatu 29 A, 2 krs, Kuopio

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Puhelin: 029 56 42500 (vaihde)

Faksi: 029 56 42501

Asiakaspalvelu: 029 56 42500